

Наталія НАКОНЕЧНА,
методистка НМЦ навчально-інформаційного забезпечення,
інформаційно-комунікаційних
технологій та видавничої
діяльності ХОІППО
ім.А.Назаренка

*інформатична
освітня галузь*

Трансформація інформатичної освітньої галузі: досвід пілотування НУШ у 2022–2026 роках

Впровадження реформи «Нова українська школа» змінило підходи до викладання інформатики, перетворивши навчальний процес на простір для формування цифрової компетентності та критичного мислення. Для вчителів інформатики пілотних закладів освіти період 2022–2026 років став часом професійного гарту та апробації дієвих моделей навчання в умовах змішаної та дистанційної освіти.

Упродовж цих років у Хмельницькому обласному інституті післядипломної педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка здійснювався системний науково-методичний супровід учителів — від адаптаційного циклу до базового предметного навчання. Основною метою роботи стала підтримка педагогів у процесі впровадження Державного стандарту та реалізації компетентнісного підходу в інформатичній освітній галузі.

Визначальною подією в супроводі реформи став методичний івент «Реалізація Державного стандарту базової середньої освіти в адаптаційному періоді: виклики, практики, рішення» (5 червня 2024 року). Вчителі-пілотники презентували власні напрацювання, що пройшли успішну апробацію:

- Наступність освіти: М.А.Онопрійчук (учитель інформатики комунального закладу загальної середньої освіти «Ліцей №11 Хмельницької міської ради») розкрила питання логічного зв'язку у формуванні інформатичної компетентності між початковою та основною школою;
- Алгоритмічний підхід: В.В.Фелонюк (учитель інформатики комунального закладу загальної середньої освіти «Ліцей №1 імені Володимира Крasiцького Хмельницької міської ради») презентував досвід навчання програмування та алгоритмізації в умовах НУШ;
- Розвиток Soft Skills: С.Б.Сиротюк (заступник директора з НВР, Старокостянтинівської загальноосвітньої школи I-III ступенів №1 Старокостянтинівської міської ради) поділилася методиками інтеграції «м'яких навичок» (комунікація, командна робота) у структуру уроку інформатики;
- Цифрові інструменти: В.І.Костик (учитель інформатики Кам'янець-Подільського ліцею №3 Кам'янець-Подільської міської ради Хмельницької області) висвітлив переваги платформи «ІТ-студії на Дія.Освіта» для організації якісного дистанційного та змішаного навчання.

Методична робота була зосереджена на підвищенні професійної майстерності вчителів та їхній готовності до

роботи за новими модельними програмами. Навчання охопило такі етапи:

1. Підготовка до 7 класу: Програма фокусувалася на проектуванні сучасних уроків із використанням діяльнісних методів, опануванні хмарних сервісів та створенні безпечного цифрового середовища.

2. Підготовка до 8 класу: Акцент був зміщений на особливості переходу до базового предметного циклу, психологічний супровід підлітків та стратегії подолання освітніх втрат.

3. Підготовка до 9 класу: Пріоритетами стали STEM-інтеграція, інклюзія на засадах універсального дизайну та опанування інноваційного інструменту SCAFFOLD — методики для візуального проектування компетентнісно орієнтованого навчання.

Основний акцент пілотування було зміщено з вивчення закритих програмних продуктів на розвиток цифрової грамотності та здатності швидко адаптуватися до технологічних змін.

Опанування ШІ стало окремим стратегічним напрямом. Учителі навчилися використовувати ШІ як асистента для оптимізації рутинних процесів: від автоматизації календарно-тематичного планування до створення індивідуалізованих завдань.

Розвиток навичок критичного оцінювання інформації став критично важливим. Учителі інтегрували в уроки вправи на розпізнавання маніпуляцій та фактчекінг, роблячи навчання практично орієнтованим на безпеку учня в мережі.

Значну роль відіграло і опанування хмарних технологій, що дозволило зберегти високу динаміку занять у віртуальних лабораторіях навіть за межами фізичного комп'ютерного класу.

Результатом пілотування стала трансформація ролі самого вчителя: з ретранслятора знань він перетворився на ментора та фасилітатора. Особлива увага до інклюзивності цифрового контенту та використання асистивних технологій забезпечила рівний доступ до ІТ-освіти для всіх категорій учнів.

Набутий досвід пілотування 2022–2026 років на Хмельниччині довів, що інформатична освітня галузь НУШ успішно адаптується до викликів сучасності. Сформована спільнота вчителів та напрацьований масив методичних ресурсів стали надійним фундаментом для впровадження Державного стандарту в закладах освіти.